

Եփրեմ Կաթողիկոսէն, իբրեւ Առաջնորդ Ղարսի: Եւ որովհետեւ Ղարսայ վանքը Կաթողիկոսաց եւ Արքեպիսկոպոսաց նիստ էր, ինքն ալ Արքեպիսկոպոս անուանուեցաւ, եւ նստաւ Ղարս, որ այն ատեն 6000 հայ տուն ունէր:

Քիչ ետքը Եփրեմ Կաթողիկոս հրամայեց իրեն, որ Պարսից Շահին եւ Շահպատէին երթայ ընծաներով, եւ ասոր համար ստիպեց զինք որ Պարսից հպատակութիւն առնու: Սակայն Անտոն Արքեպ. յանձն չառաւ, վասն զի Ռուսաց մշտնջենաւոր հպատակութեան երդում տուած էր: Ստիպուեցաւ Ղարսէն հրաժարիլ, եւ անցաւ Կ. Պոլիս:

Այստեղ դիմեց Առաքելական Նուիրակ՝ Վիկար Քորէզի Արքեպիսկոպոսին, հաւատոյ դաւանութիւն տուաւ անոր եւ արձակում առաւ: Ասկէ անցաւ Լիբանան, ուր քիչ ատեն հիւր մնաց՝ Կաթողիկէ Հայոց Կաթողիկոս Գրիգոր. Ը.ին, ինչպէս նաեւ Անտոնեան Միաբանութեան վանքն, եւ 1816ին վերադարձաւ Պոլիս:

Յիսուսեանց Միաբանութիւնը 1680էն սկսեալ հետզհետէ լայնածաւալ միսիոնարական գործունէութիւն մ'ունէր Խրիմի, Վրաստանի¹,

¹ Կղեմէս ԺԱ. Քահանայապետը 3 Յունուար 1719ին նամակ կը գրէ առ Շահն Պարսից, որ զադրեցընել տայ այն կատաղի հալածանքը, զոր Տփղիսի Քափուշին կրօնաւորներուն եւ Կաթողիկէ Հայերուն դէմ յարուցած են Էջմփածնի Կաթողիկոսը (Աստուածատուր Համատանցի) եւ Մինաս Վ.ը, որոնք միսիոնարաց վանքը կը քանդեն, եկեղեցւոյ մի մասն բարբարոսօրէն հիմնայատակ կ'ընեն, եւ.